

UVOD

ASTERIS - Adaptation to Saltwater inTrusion in sEa level Rise Scenarios

Projekt ASTERIS financiran je u sklopu programa prekogranične suradnje Interreg Italija-Hrvatska 2014.-2020. u sklopu prioritete os „Sigurnost i otpornost na klimatske promjene“

Jadranska je regija vrlo ranjiva na nepovoljne učinke klimatskih promjena. Iako je povećana pozornost posvećena razumijevanju utjecaja klimatskih promjena i rizika tijekom posljednjih desetljeća, jadranska se zajednica i dalje suočava s nedostatkom zajedničkih procjena rizika. Posebice, pitanja vodoopskrbe bitan su aspekt u razvoju i održivosti društvenih ekosustava. Obalni vodonošnici su karakterizirani prirodnim gradijentom prema morskom dnu, gdje podzemne vode dolaze u kontakt i izljevaju se u more. Slani sloj morske vode u vodonošnicima obično postoji ispod lakše slatke vode.

Cilj projekta je, na temelju zajedničke procjene prostornih i vremenskih varijacija intruzije morske vode identificirati i mapirati potrebe i prepreke u upravljanju rizicima zagađenja pitke vode te pružiti praktične alate za održivo upravljanje pitkih obalnih vodonošnika na lokalnoj razini.

Projekt će isporučiti dva glavna rezultata:

- Kartu osjetljivosti na intruziju morske vode u obalnim vodonošnicima na makroregionalnoj razini (Jadran) temeljenu na budućim scenarijima porasta razine mora i hidrološkog ciklusa.
- Plan rizika i smjernice za upravljanje ranjivim vodonošnicima temeljene na provedbi analiza reprezentativnih studija slučaja u Italiji i Hrvatskoj.

KICK OFF MEETING

Prvi sastanak projektnih partnera održan je 28. ožujka 2019. godine u „URBINU“ u prostorijama vodećeg partnera - Sveučilišta „Carlo Bo“ (UNIURB). Glavne teme obrađene tijekom sastanka bile su pregled programa IT-HR, nakon čega su uslijedile prezentacije projektnih partnera, te diskusija o svim radnim paketima i aktivnostima koje će se obavljati tijekom projekta. Na sastanku su prisustvovali i članovi zajedničkog tajništva za upravljanje projektom (JSC).

Upravljanje i zakonski okvir za korištenje podzemnih voda uvelike se razlikuju između Italije i Hrvatske. Ipak, problemi s kojima će se dvije zemlje suočiti bit će vrlo slični, ovisno o evoluciji zajedničkih varijabli (promjene stope oborina i porast razine Jadranskog mora).

Suradnja: Hidrogeologija vodonošnika na području suradnje nije ujednačena i predstavlja različite potencijalne rizike. S druge strane, inovativni pristup prihvaćen za definiranje scenarija porasta razine mora potencijalno će pružiti različite rezultate na lokalnoj razini. Sama znanstvena priroda projekta zahtijeva visoku razinu umreženih informacija i podataka, a koja se može osigurati samo značajnom suradnjom u navedenom području.

Samoj realizaciji zajedničke karte rizika od ulaska soli u podzemne slatke vode potreban je prekogranični pristup obaju zemalja. Model budućih klimatskih scenarija obuhvaća zajednička područja i potreban je zajednički doprinos obje strane za njegovo stvaranje. Isto tako, za bolje shvaćanje rizika potrebno je poznavanje različitih obalnih vodonošnika i njihovo ponašanje s obje strane jadranske obale.

Međusobna korist za partnere proizlazi iz komplementarnosti struka, pri čemu je svaki partner doprinosi u vlastitom segmentu kako bi izgradio opću sliku o provedbi projekta. Tema projekta uključuje višestruki pristup integrirane analize koji niti jedan od partnera ne može poduzeti samostalno.

PARTNERSHIP:

- UNIVERSITY OF URBINO
- INSTITUTE OF GEOSCIENCES AND EARTH RESOURCES (CNR)
- MUNICIPALITY OF FANO
- MUNICIPALITY OF RAVENNA
- METRIS RESEARCH CENTRE
- INSTITUTE FOR ADRIATIC CROPS AND KARST RECLAMATION (IACKR)
- CROATIAN WATERS

BUDGET:

€ 1.026.244,20

PROJECT DURATION:

January 2019 – December 2020

ASTERIS 2ND STEERING COMMITTEE MEETING

Sastanak je održan 10. i 11. listopada 2019. godine, dok je samom sastanku prethodio posjet delti doline Neretve, jednom od područja gdje će se provoditi neke pilot studije.

Tijekom posjeta dolini rijeke Neretve / delta projektni partneri posjetili su studijsko područje i upoznali se sa svim prirodnim i tehničkim karakteristikama doline. Partneri iz Hrvatskih voda pokazali su radove rađene u proteklom desetljećima na zaštiti od poplava i odvodnji u zimskoj sezoni, kao projekte navodnjavanja za vegetacijsko razdoblje koji uključuju brane, crpne stanice i sustav nadzora s piezometrima smještenim na različitim mjestima u dolini radi kontrole protoka vode na različitim dubinama. Projektni partneri s Instituta za jadranske kulture upoznali su sudionike s poljoprivrednom proizvodnjom temeljenom na uzgoju agruma (mandarina) i povrća na otvorenom, te problemima uslijed navodnjavanja bočatom vodom što dovodi do zaslanjavanja tla.

Tijekom STC-a, koji se održava u prostorijama IACKR-a, partneri su napravili pregled projekta kroz radne pakete i razgovarali o sljedećim koracima implementacije projekta. Također je rečeno da partnerstvo ulazi u presudnu fazu, jer su sve pripreme aktivnosti gotovo u potpunosti završene i prvi rezultati koji dolaze iz studija slučaja počinju biti objavljeni uskoro.

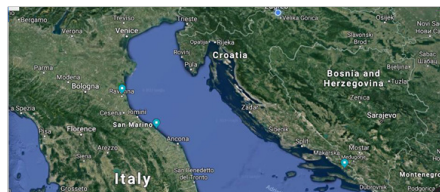
PRESS KONFERENCIJA BARBAN

Konferencija za medije održana je 27.06.2019. u Barbanu, gdje su prezentirani glavni ciljevi i aktivnosti projekta Asteris. Bila je to prilika da se široj javnosti predstave i dosadašnje inicijative i rezultati projekta.

ASTERIS: TRENUTNO STANJE I BUDUĆE AKTIVNOSTI

Hidrogeološka i geokemijska analiza studija slučaja u Italiji i Hrvatskoj, bit će snažna podloga za karakterizaciju priobalnih područja na kojima će se vršiti istraživanja koristeći numeričke simulacije budućih scenarija razine mora.

Symptoms of salinity stress in the Neretva river valley

CONTACT INFO:

UNIVERSITY OF URBINO
Department of pure and applied sciences
VIA AURELIO SAFFI 2, Urbino
Simone.galeotti@uniurb.it

INSTITUTE OF GEOSCIENCES AND EARTH RESOURCES (CNR)
Via G. Gradenigo, 6, Padova
b.nisi@igg.cnr.it

MUNICIPALITY OF FANO
VIA SAN FRANCESCO D'ASSISI 76, Fano
renzo.brunori@comune.fano.pu.it

MUNICIPALITY OF RAVENNA
Environment and energy department
Piazza del popolo 1, Ravenna
stefaniagambi@comune.ravenna.it

METRIS RESEARCH CENTRE
Zagrebacka 30
uprava@centarmetris.hr

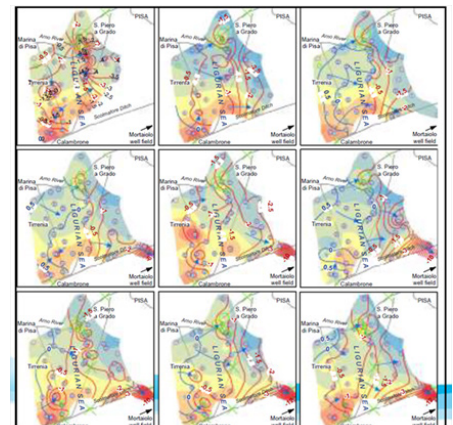
CROATIAN WATERS
Ulica Grada Vukovara 220, Zagreb
mirjana.svonja@voda.hr

INSTITUTE FOR ADRIATIC CROPS AND KARST RECLAMATION (IACKR)
Put Duilova 11, Split
branimir.urlic@krs.hr

Prvo istraživanje od lipnja do rujna: Prikupljanje postojećih podataka

18-20 lipnja 2019 – prikupljanje uzoraka vode i pijezometrijska and kemijska analiza u Fano,
23-25 srpanj 2019 – prikupljanje uzoraka vode i pijezometrijska and kemijska analiza u Ravenni,
18-25 rujna 2019 i pijezometrijska and kemijska analiza u Fano.

MAPPING IN PROGRESS:

Example of sequential maps

COMUNE DI FANO

